

Revisorsinspektionen
Swedish Inspectorate of Auditors

ÅRSREDOVISNING 2021

Postadress/Postal address
Box 24014
104 50 Stockholm

Besöksadress/Visiting address
Karlavägen 104
www.revisorsinspektionen.se

Telefon/Telephone
08-738 46 00
+46-8-738 46 00

Org.nr
202100-4805
Sweden

ÅRSREDOVISNING REVISORSINSPEKTIONEN 2021

Innehållsförteckning

1	Myndighetschefen har ordet	2
2	Om Revisorsinspektionen	3
2.1	Uppgift	3
2.2	Organisation	3
3	Resultatredovisning	4
3.1	Sammanfattande resultat och bedömning	4
3.2	Examinationsverksamheten	6
3.3	Auktorisation, godkännande och registrering	7
3.4	Tillsynsverksamheten	9
3.4.1	Kvalitetskontroll	10
3.4.2	Riskbaserad tillsyn	12
3.4.3	Tematillsyn	15
3.4.4	Förhandsbesked	15
3.4.5	Internationella kontakter	15
3.5	Övriga mål och återsrapporteringskrav	16
3.6	Kompetensförsörjning	17
3.7	Arbetsmiljö	18
4	Finansiell redovisning	19
4.1	Ekonomiskt utfall	19
4.2	Resultaträkning	20
4.3	Balansräkning	21
4.4	Anslagsredovisning	22
4.5	Tilläggsupplysningar och noter	22
4.5.1	Redovisningsprinciper	22
4.5.2	Värderingsprinciper	23
4.5.3	Ersättningar och andra förmåner	23
4.5.4	Anställdas sjukfrånvaro	23
4.5.5	Noter	24
4.6	Sammanställning väsentliga uppgifter	29
5	Beslut och intygande	30

1 Myndighetschefen har ordet

År 2021 blev ett framgångsrikt år för Revisorsinspektionen. Tillsammans har vi hjälpts åt och gjort insatser för att vi ska känna oss säkra på arbetsplatsen under rådande pandemi. Ansvarstagandet och organiseringen av arbetet under nya villkor har varit avgörande för att vi har kunnat upprätthålla produktionen och leverera hög kvalitet i vår verksamhet. Låt mig summera några viktiga händelser under året:

- Nya föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism trädde i kraft den 1 januari 2022. De nya reglerna tydliggör revisorns ansvar.
- Lämplighetsprov anordnades i egen regi för utländska revisorer som vill erhålla auktorisation i Sverige. Detta har tidigare utförts av extern part.
- Handläggningstiderna för den riskbaserade tillsynen har fortsatt att minska. 71 procent av alla ärenden har avslutats inom sex månader, 89 procent inom ett år.
- Proven för revisorsexamen anordnades corona-säkert vid tre tillfällen på ett flertal platser i Sverige trots den rådande pandemin.
- Tematillsynsrapporten om digitalisering har gett värdefull kunskap i hur långt branschen kommit i sin digitalisering samt vilka utmaningar och möjligheter detta medför.
- Tillsynsnämnden för revisorer har fattat flera principiellt viktiga beslut som är vägledande för branschen. Detta gäller annat bland omställningsstöd, penningtvätt och kvalificerade revisorers uppdrag som sakkunnigt biträde vid revisionen av en kommun.

Revision och tillsynen av den står under förändring. Detta speglas i en pågående global diskussion om revisionens framtida utformning och innehåll. Omvärldens förväntningar har drivit EU-kommissionen att vidta åtgärder inom en rad områden. Förslag till ny reglering av penningtvätt och en ny central penningtvättsmyndighet, krav på utökad granskning av hållbarhetsrapportering samt nya krav för cybersäkerhet är några initiativ som diskuterades under året.

På hemmaplan ska branschen handskas med mer eller mindre påtagliga problem av olika slag. Det handlar bland annat om att klara av de utmaningar som samhällsansvaret ställer på revisorn i kampen mot ekonomisk brottslighet, attraktiviteten för yrket, marknadskoncentrationen och nya granskningsområden. Fortsatt stora avgångar från yrket och ett ökat behov av revision är faktorer som ökar en efterfrågan på revisorer som kan bli svår att tillgodose i framtiden.

Mot denna bakgrund har myndigheten tagit fram en ny strategisk plan för åren 2022–2026. I planen identifierar vi ett antal områden av betydelse för den framtida revisionen och därmed också för inriktningen av vårt arbete. De handlar om:

- De särskilda utmaningar som de mindre revisionsföretagen nu ställs inför.
- Förändring av kraven på revisorer vad gäller kompetens, utbildning och examination.
- Ekonomisk brottslighet och hur den kan påverka och förändra revisorsrollen.
- Granskning av hållbarhetsrapportering och vad detta innebär för revisorerna.
- Digitalisering skapar oanade möjligheter, men vilken utveckling är möjlig och önskvärd?

Jag känner stolthet och glädje över vad vår professionella organisation har åstadkommit under året. Tillsammans har vi utvecklat inspektionen. Den resan fortsätter.

Stockholm den 22 februari 2022

Per Johansson

2 Om Revisorsinspektionen

2.1 Uppgift

Revisorsinspektionens uppgifter är att tillgodose behovet av kvalificerade¹ revisorer och att ansvara för att god revisorssed och god revisionssed utvecklas på ett ändamålsenligt sätt.

Uppgifterna fullgörs genom att anordna prov för revisorsexamen och handlägga frågor om auktorisation och godkännande av revisorer. Därtill genom att bedriva tillsyn av auktoriserade och godkända revisorer och registrerade revisionsbolag. I tillsynsuppdraget ingår även att ingripa mot revisorer som medverkar till eller som underlättar för ekonomisk brottslighet.

Inspektionens verksamhet ska bidra till att upprätthålla en revision av hög kvalitet och som uppfyller höga yrkesetiska krav. Detta skapar förutsättningar för samhällets intressenter att ha tillgång till trovärdig ekonomisk information för sitt beslutsfattande. Ytterst syftar myndighetens arbete till att upprätthålla förtroendet för revisorer och revisorers verksamhet samt för auktorisations-systemet.

2.2 Organisation

Revisorsinspektionen är en enrådgivningsmyndighet under Justitiedepartementet. Vid myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan, Tillsynsnämnden för revisorer (tillsynsnämnden). Tillsynsnämnden fattar beslut om disciplinära åtgärder och förhandsbesked samt avgör ärenden av principiell karaktär som rör myndighetsutövning mot enskilda. Tillsynsnämndens ledamöter utses av regeringen. Vid myndigheten finns även ett examensråd som har en rådgivande funktion till myndigheten i frågor om utbildning och examinering av revisorer.

Myndighetens verksamhet bedrivs vid tre avdelningar.

¹ Auktoriserade och godkända revisorer.

3 Resultatredovisning

Resultatredovisningen inleds med sammanfattande resultat och bedömning av verksamheten och är därefter indelad i följande avsnitt:

- Examination
- Auktorisation, godkännande och registrering
- Tillsyn
- Övriga mål och återrappporteringskrav
- Kompetensförsörjning
- Arbetsmiljö

I varje avsnitt redovisas resultaten utifrån de uppgifter och återrappporteringskrav som myndigheten har enligt sin instruktion, årets regleringsbrev, övriga beslut av regeringen och myndighetens serviceåtagande. Några särskilda resultatindikatorer har av kostnadsskäl inte tagits fram för verksamheten. Flertalet avsnitt innehåller en analys och bedömning av resultat och övrig väsentlig information.

Prestationer redovisas främst i form av antal och handläggningstider. I de fall bedömningen är att det varken är möjligt eller relevant att redovisa prestationer numerärt beskrivs dessa i text. För redovisade prestationer har myndigheten gjort bedömningen att det inte är relevant att redovisa styckkostnad. Detta främst pga. att prestationerna inom det kostnadsmässigt största verksamhetsområdet, tillsyn, skiljer sig åt när det gäller tidsåtgång och kostnader och styckkostnad därför blir ett svårtolkat mått.

3.1 Sammanfattande resultat och bedömning

Revisorsinspektionen har under år 2021 bidragit till att samhällets behov av kvalificerade och oberoende externa revisorer har tillgodosetts och att god revisorssed och god revisionssed utvecklats på ett ändamålsenligt sätt.

Kärnverksamheten har genomförts som planerat och enligt uppställda mål. Dessutom har myndigheten inom befintlig budgetram bedrivit ett omfattande utvecklingsarbete för ökad kvalitet och effektivitet i våra processer. Införandet av nya e-tjänster har skapat förutsättningar för bättre service både för myndigheten och för våra målgrupper. Under året har särskild uppmärksamhet ägnats åt arbetet med att införa digitala prov för revisorsexamen, nya penningtvättsföreskrifter samt ökad informationssäkerhet enligt föreskrifter från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Genomförda och pågående tematillsyner har gett myndigheten nya kunskaper och insikter som medför att inspektionen blir mer träffsäker i sin tillsyn och kan inrikta resurserna mot väsentliga riskområden.

För att följa och få förståelse för utvecklingen inom branschen har myndigheten löpande genomfört samråd med branschorganisationen FAR, med revisionsföretagen och med myndigheter vars verksamhet är av betydelse för revisorer och revision. Ett viktigt forum för omvärldsbevakning och för myndighetens utvecklingsarbete är också det framtidsseminarium om företag som brottsverktyg och revisorns roll som anordnades under året. Detta har sammantaget gett värdefull kunskap om vilka utmaningar och möjligheter som branschen i dessa frågor står inför de kommande åren och hur behovet av åtgärder ser ut.

Handläggningstiderna för den riskbaserade tillsynen har fortsatt att minska under år 2021. 71 procent av alla ärenden har handlagts inom sex månader och 89 procent inom ett år. Motsvarande siffror föregående år var 61 procent respektive 83 procent. Antalet inledda ärenden ligger för år 2021 på en högre nivå jämfört med tidigare år. Detta förklaras av att det under året kommit in ett ovanligt stort antal underrättelser från Skatteverket, totalt 29 stycken, varav 21 avseende omställningsstöd. År 2020 uppgick antalet underrättelser från skatteverket till nio stycken.

Revisorsinspektionens verksamhet är helt avgiftsfinansierad och intäkterna disponeras av myndigheten, se not 1 i avsnitt 4.5.5. Intäkterna består huvudsakligen av årsavgifter, examensavgifter, ansökningsavgifter och särskilda årsavgifter för periodiskt återkommande kvalitetskontroll. Avgifterna ska tillsammans täcka samtliga myndighetens kostnader.

I tabell 1 och 2 redovisas intäkter, kostnader och resultat för Revisorsinspektionens verksamhet.² Årets resultat visar ett överskott på 1 005 tkr.

Den stora differensen mellan resultaten år 2021 och år 2020 beror främst på att det prov för revisorsexamen som var planerat att genomföras i november 2020 istället genomfördes i januari 2021. Intäker och direkta kostnader för detta prov redovisas år 2021 och påverkar resultatet med 4 350 tkr mellan åren.

Myndighetskapalet uppgår vid utgången av år 2021 till 1 934 tkr. Under år 2021 beslutade regeringen om en höjning av ansökningsavgifterna för prövning av auktorisation, godkännande eller registrering samt årsavgiften för revisorer och registrerade revisionsbolag. Avgiftsförändringarna gäller från den 1 januari 2022. Förra gången avgifterna höjdes var år 2014. Revisorsinspektionen går nu in i en avgiftscykel som innebär att kapitalförändringen de kommande åren förväntas vara positiv.

Tabell 1 – intäkter, kostnader och resultat för Revisorsinspektionens verksamhet

(tkr)	2021	2020	2019
Intäkter,	43 923	32 738	39 394
Kostnader	42 918	-38 907	-40 648
Resultat	1 005	-6 169	-1 255

Av tabell 2 framgår intäkter, kostnader och resultat för respektive verksamhetsområde. Indirekta intäkter och kostnader är schablonmässigt fördelade per område utifrån tidredovisning.

Tabell 2 – intäkter, kostnader och resultat fördelat på verksamhetsområde

(tkr)	2021			2020			2019		
Verksamhetsområde	Intäkter	Kostnader	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat
Examination	13 322	-7 848	5 474	2 047	-4 388	-2 341	8 446	-6 810	1 636
Aukt./godk./reg.	2 335	-3 283	-948	2 378	-5 093	-2 715	2 172	-3 865	-1 693
Tillsyn	28 266	-31 787	-3 521	28 313	-29 426	-1 113	28 775	-29 973	-1 198
Totalt	43 923	-42 918	1 005	32 738	38 907	-6 169	39 394	-40 648	-1 255

² Avrundningsdifferenser förekommer.

3.2 Examinationsverksamheten

Uppgift

Revisorsinspektionen ska anordna examina.

Återrapportering enligt regleringsbrevet

Revisorsinspektionen ska redovisa hur många gånger prov för revisorsexamen anordnats under året, hur många som har deltagit i proven och hur många som har erhållit godkänt resultat.

Revisorsinspektionen ansvarar för provet för revisorsexamen; utformningen, genomförandet och examinationen. Vidare anordnar myndigheten lämplighetsprov för revisorer som har behörighet att utföra lagstadgad revision i andra EES-länder och vill erhålla auktorisation i Sverige.

Examensrådet har en viktig uppgift i att se till att provet över tid håller en hög och jämn kvalitet samt svårighetsgrad. Provet konstrueras och rättas av en provkonstruktör som Revisorsinspektionen upphandlat. För att få godkänt på provet krävs att deltagaren uppnår minst 60 procent av den totala poängen.

Den under året rådande pandemin påverkade i viss utsträckning provverksamheten. Det höstprov som var planerat till november år 2020, anordnades i januari år 2021, medan både vår- och höstprovet för år 2021 kunde genomföras på utsatta datum. Proven anordnades på flera olika orter och i flera olika lokaler i syfte att begränsa risken för smittspridning.

Analys och bedömning

Under år 2021 anordnades tre prov, mot normalt två. Detta innebär att jämförelser mot tidigare år inte blir helt rättvisande.

För år 2021 låg den genomsnittliga andelen deltagare med godkänt resultat på 55 procent, vilket kan jämföras med 46 procent år 2020, och 56 procent år 2019. Målsättningen, med en godkännandegrad på 60 procent, har inte kunnat uppnås de tre senaste åren. Anledningen till detta är inte klarlagd men beror troligen på flera olika orsaker. Det kan inte uteslutas att rådande pandemiläge haft en negativ påverkan på resultatet. Revisorsinspektionen bedömning är dock att provets svårighetsgrad under de senaste åren ligger på samma nivå som tidigare prov. Framtidens kompetenskrav och revisorsexamen är ett av myndighetens utvecklingsområden enligt den strategiska planen för åren 2022–2026. Provets utformning och innehåll kommer vidare att analyseras och diskuteras med bl.a. examensrådet och branschen.

Tabell 3 – antal anordnade prov per år, antal deltagare i proven och antal deltagare med godkänt resultat

	2021	2020	2019
Antal anordnade prov per år	3	1	2
Antalet deltagare i proven	519	80	328
- varav kvinnor	242	39	142
- varav män	277	41	186
Antalet deltagare med godkänt resultat	283	37	184
- varav kvinnor	131	19	83
- varav män	152	18	101
Andel av deltagare med godkänt resultat	55 %	46 %	56 %

3.3 Auktorisation, godkännande och registrering

Uppgifter

Revisorsinspektionen ska handlägga frågor om auktorisation och godkännande av revisorer samt registrering av revisionsbolag i syfte att tillgodose samhällets behov av kvalificerade och oberoende externa revisorer, samt föra ett register över auktoriserade och godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag.

Återrapportering enligt regleringsbrevet

Revisorsinspektionen ska redovisa antalet inkomna ansökningar och beslut om auktorisation, godkännande och registrering. Vidare ska Revisorsinspektionen redovisa antalet auktoriserade respektive godkända revisorer i slutet av året.

Revisorsinspektionen ska redovisa hur myndigheten har uppfyllt sina serviceåtaganden inom ramen för ärenden rörande auktorisation, godkännande och registrering.

Revisorsinspektionens serviceåtagande

Beslut i ärenden om ny auktorisation, godkännande och registrering ska normalt fattas senast två månader från det datum en fullständig ansökan kommit in till Revisorsinspektionen.

Beslut i ärenden om fortsatt auktorisation, godkännande och registrering ska normalt meddelas senast en månad före utgången av pågående period.

Efter erhållen revisorsexamen kan en ansökan om auktorisation göras hos myndigheten, s.k. förstagångsansökan. Under år 2021 gjordes 213 sådana ansökningar, vilket är en ökning jämfört med år 2020. Samtliga beslut om auktorisation har fattats inom handläggningstiderna i serviceåtagandet, senast två månader från det datum en fullständig ansökan kommit in till myndigheten.

Tabell 4 – antalet inkomna ansökningar (firstagångsansökningar), beslut om auktorisation, godkännande och registrering av revisionsbolag

	2021		2020		2019	
	Inkomna	Beslut	Inkomna	Beslut	Inkomna	Beslut
Auktorisation	213	213	175	178	237	233
- varav kvinnor	109	109	71	71	106	106
- varav män	104	104	104	107	131	127
Registrering av bolag	22	22	15	16	14	13
Totalt	235	235	190	194	251	246
Antal sena beslut		0		4		0

Giltighetstiden för auktorisation, godkännande respektive registrering är fem år och antalet femårsförordnanden som löper ut under ett år varierar.

Under år 2021 gjordes 518 ansökningar om fortsatt auktorisation, godkännande eller registrering av revisionsbolag, vilket är en minskning jämfört med år 2020. Av besluten har 96 procent fattats inom handläggningstiderna i serviceåtagandet, senast en månad före utgången av pågående period. Revisorn respektive revisionsbolaget påminns om att ansöka två månader innan giltighetstiden går ut och de förseningar som förekommit har berott på att ansökningar har kommit in sent eller att de har krävt kompletteringar.

Tabell 5 – antalet inkomna ansökningar och beslut om fortsatt auktorisation, godkännande eller registrering av revisionsbolag

	2021		2020		2019	
	Inkomna	Beslut	Inkomna	Beslut	Inkomna	Beslut
Auktoriserade revisorer	428	487	490	518	363	381
Godkända revisorer	68	71	54	53	46	56
<i>Delsumma revisorer</i>	<i>496</i>	<i>558</i>	<i>544</i>	<i>571</i>	<i>409</i>	<i>437</i>
Registrerade revisionsbolag	22	28	32	24	27	30
Totalt	518	586	576	595	436	467
Antal sena beslut		21		20		22

Tabell 6 – inkomna ansökningar om fortsatt auktorisation och godkännande, andel kvinnor respektive män

	2021	2020	2019
Inkomna ansökningar, andel kvinnor	33 %	35 %	30 %
Inkomna ansökningar, andel män	67 %	65 %	70 %

Det fanns 3 007 kvalificerade revisorer vid årets slut, vilket är 56 färre än vid årets början, se tabell 7. Minskningen har framför allt skett i kategorin godkända revisorer, vilket är förväntat eftersom möjligheten att bli godkänd revisor sedan länge har upphört. Antalet auktoriserade revisorer har minskat med knappt 1 procent år 2021 jämfört med år 2020.

I slutet av år 2021 var andelen kvinnor i revisorskåren 36 procent, vilket är en liten ökning från åren 2020 och 2019 då andelen kvinnor var 35 procent.

Tabell 7 – antalet auktoriserade och godkända revisorer i slutet av året

	2021	2020	2019
Auktoriserade revisorer:	2 734	2 755	2 726
- varav kvinnor	993	981	971
- varav män	1 741	1 774	1 755
Godkända revisorer:	273	308	349
- varav kvinnor	96	105	113
- varav män	177	203	236
Totalt antal revisorer:	3 007	3 063	3 075
- varav kvinnor	1 089	1 086	1 084
- varav män	1 918	1 977	1 991
Differens mellan åren	-56	-12	-69

Analys och bedömning

Under år 2021 fortsatte minskningen av antalet revisorer med ca 2 procent. Revisorsinspektionen bedömer i nuläget att samhällets behov av kvalificerade revisorer är tillgodosett på kort- och medellång sikt. Fortsatt stora avgångar från yrket och en ökad efterfrågan avseende revision är faktorer som kan medföra att samhällets behov av revisorer blir svårt att tillgodose på längre sikt.

De åtgärder som Revisorsinspektionen vidtagit de senaste åren, som nya utbildningskrav och förändrat auktorisationssystem, syftar till att bidra till att säkerställa samhällets behov av kvalificerade revisorer. Det är dock för tidigt att närmare analysera vilken effekt som åtgärderna har fått.

3.4 Tillsynsverksamheten

Uppgift

Revisorsinspektionen ska utöva tillsyn i syfte att säkerställa att auktoriserade och godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag driver revisionsverksamhet som är av hög kvalitet och uppfyller höga etiska krav, samt pröva frågor om disciplinära åtgärder.

Revisorsinspektionen ska följa utvecklingen inom revisorsområdet och särskilt beakta nya nationella och internationella förhållanden som har eller kan få betydelse för tillsynen över revisorer och revisionsbolag och för tolkningen och utvecklingen av god revisors- och revisionssed.

Åtterrporteringskrav enligt regleringsbrevet

Revisorsinspektionen ska redovisa antalet inledda, avgjorda och pågående tillsynsärenden, fördelade på kvalitetskontroller, riskbaserad tillsyn, tematillsyn och förhandsbesked. Myndigheten ska även redogöra för utgången i ärendena om riskbaserad tillsyn och de disciplinära åtgärder som har beslutats. Myndigheten ska redogöra för övergripande slutsatser som dragits av tillsynsverksamheten.

Revisorsinspektionen ska redovisa hur myndigheten har uppfyllt sina serviceåtaganden inom ramen för tillsynsverksamheten.

Revisorsinspektionen ska redovisa hur man har följt och medverkat till den internationella utvecklingen inom revisorsområdet särskilt rörande EU:s arbete och samarbetet med de nordiska länderna.

Revisorsinspektionens serviceåtagande

Den rapport som Revisorsinspektionen upprättar efter varje genomförd kvalitetskontroll ska normalt publiceras inom 130 dagar efter att kvalitetskontrollen påbörjats på plats hos revisionsföretaget.

Minst två tredjedelar av alla ärenden som kan leda till disciplinära åtgärder ska vara avgjorda inom ett år från dagen de inleddes och samtliga sådana ärenden ska vara avgjorda inom två år.

En ansökan om förhandsbesked ska normalt vara avgjord inom två månader från det datum en fullständig ansökan kommit in till Revisorsinspektionen.

Tillsynsverksamheten delas in i följande områden:

- Kvalitetskontroll: Kvalificerade revisorer och registrerade revisionsbolag är föremål för återkommande kvalitetskontroller. Dessa sker dels genom särskild kvalitetskontroll av företag av allmänt intresse, dels genom övrig kvalitetskontroll.
- Riskbaserad tillsyn³: Utredning görs baserat på identifierade och/eller misstänkta riskfaktorer efter anmälan eller genom att Revisorsinspektionen på eget initiativ öppnar ett ärende. Utredning inom den riskbaserade tillsynen kan leda till att det blir aktuellt att meddela disciplinära åtgärder till enskilda revisorer eller registrerade revisionsbolag. Det är Tillsynsnämnden för revisorer som fattar beslut i frågor om disciplinära åtgärder
- Tematillsyn: Denna tillsynsform är riktad mot revisionsbranschen som helhet och mot ett specifikt område eller revisionsfråga. Vid en kvalitetskontroll eller riskbaserad tillsyn granskas ett specifikt revisionsföretags kvalitetssystem eller en enskild revisor. En tematillsyn omfattar däremot normalt flera revisionsföretag/revisorer i syfte att få en bättre helhetsbild samt kunna identifiera gemensamma utmaningar, ”best practice” eller ett förbättringsbehov för branschen.
- Förhandsbesked: Dessa kan avse antingen om en revisor med hänsyn till sin opartiskhet och självständighet kan inneha ett visst revisionsuppdrag eller om en revisor får utöva viss s.k. sidoverksamhet.

³ Fram till år 2019 förekom även begreppet disciplinärenden.

På Revisorsinspektionens webbplats finns rapporter från samtliga kvalitetskontroller och tematillsynen samt besluten från Tillsynsnämnden för revisorer.

Tabell 8 – antalet pågående tillsynsärenden

	2021	2020	2019
Kvalitetskontroll	17	15	15
Disciplinärenden	-	-	4
Riskbaserad tillsyn	42	37	41
Tematillsyn	2	2	2
Förhandsbesked	1	0	1
Totalt	62	54	63

3.4.1 Kvalitetskontroll

Särskild kvalitetskontroll

Särskild kvalitetskontroll genomförs avseende kvalificerade revisorer och registrerade revisionsbolag som har revisionsuppdrag i företag av allmänt intresse (noterade företag, banker och försäkringsbolag). Vid ingången av år 2021 uppgick antalet sådana revisionsbolag till 15 stycken, vilket är i nivå med föregående år. För tre av bolagen (Deloitte, PwC och EY) utgjorde arvudet för sådan revision mer än 15 procent av de totala arvudena för revision av företag av allmänt intresse i Sverige. Det ställs höga krav på revisionen av företag av allmänt intresse, vilket har betydelse för revisionsföretagens intresse av att åta sig sådana uppdrag. Det ställer också krav på revisorernas kunskap och revisionsverktyg. Sammantaget innebär detta att det blir svårt för mindre revisionsföretag att ta sig in på marknaden.

Kvalitetskontrollen sker av revisionsföretaget (systemnivå) och enskilda revisorers arbete (uppdragsnivå). Kontrollen sker vart tredje alternativt vart sjätte år, beroende på storleken på de företag av allmänt intresse som de kvalificerade revisorerna och de registrerade revisionsbolagen reviderar.

Under året har fyra kvalitetskontroller avslutats. Det har lett till att två tillsynsärenden har öppnats där respektive revisor gavs en varning.

Tabell 9 – kvalitetskontroller som har avslutats under år 2021

Revisionsbolag/revisor	Startdatum	Rapportdatum	Antal kontrollerade revisionsuppdrag	Serviceåtagande < 130 dagar
Mazars	2020-11-17	2021-03-17	3	120
GT	2020-11-02	2021-04-27	3	176
KPMG	2021-05-03	2021-06-22	7	50
Mats-Åke Andersson	2021-11-15	2021-12-20	1	35

Under år 2021 inleddes kvalitetskontroller av RSM Stockholm och av två personvalda revisorer vid EY. Rapporterna från dessa kontroller publicerades i januari 2022. Under slutet av år 2021 inleddes en kvalitetskontroll av Deloitte där rapporten ännu inte är publicerad.

Övrig kvalitetskontroll

Övrig kvalitetskontroll genomförs genom att Revisorsinspektionen dels kvalitetssäkrar den kvalitetskontroll som branschorganisationen FAR utför av sina medlemmar, dels får underrättelser från FAR om revisorer som är underkända vid denna kvalitetskontroll. Kvalitetskontrollerna omfattar främst mindre och mellanstora revisionsföretag och dess revisorer.

Under år 2021 fick Revisorsinspektionen tolv underrättelser från FAR. Av dessa var fyra under pågående utredning inom den riskbaserade tillsynen vid årsskiftet. Tre revisorer har av sagt sig godkännandet/auktoriseringen. Två revisorer har varnats och en revisor har fått sin auktorisation upphävd genom beslut i Tillsynsnämnden för revisorer. Två underrättelser har efter utredning skrivits av från fortsatt handläggning.

Revisorsinspektionen genomför även kvalitetskontroll av de kvalificerade revisorer som inte är medlemmar i FAR. Under år 2021 kontrollerades en revisor som hade underkänts i kontrollen. Kvaliteten i den revisorns revisionsverksamhet utreds nu vidare inom ramen för ett ärende inom den riskbaserade tillsynen. Ytterligare en kvalitetskontroll var planerad att utföras under året, men revisorn begärde att auktorisationen skulle upphävas innan kvalitetskontrollen hann påbörjas.

Analys och bedömning

Handläggningstider

Handläggningstiderna enligt serviceåtagandet har under året inte hållits fullt ut i ett fall där fortsatt utredning har krävts i ett av ärendena på uppdragsnivå. Revisorsinspektionen arbetar mot att uppnå målet enligt serviceåtagandet.

Kvalitet på företagsnivå

Den sammanfattande bedömningen på systemnivå är att de ledningsfunktioner, system och riktlinjer samt policyer som har byggts upp inom revisionsföretagen generellt möter kraven för att uppfylla gällande kvalitetsnormer. Under år 2021 har, liksom tidigare år, få brister identifierats på systemnivå för de större revisionsföretagen.

I en uppföljande kvalitetskontroll konstaterades att även om vissa förbättringar skett jämfört med tidigare kvalitetskontrolltillfälle, behövde ytterligare åtgärder vidtas för att kraven enligt gällande kvalitetsnormer skulle uppfyllas.

I likhet med år 2020 har iakttagelser rörande riskbedömning och kundkännedomsåtgärder enligt penningtvättslagen gjorts i ett par av kvalitetskontrollerna. Ett annat återkommande område sedan tidigare år är hur revisionsföretagen övervakar att personalen löpande rapporterar förändringar i finansiella innehav samt följer upp personalens övriga engagemang och ägande och ifall dessa på något sätt påverkar oberoendet.

I en kvalitetskontroll anmodades det om att införa rutiner som säkerställer årliga oberoende-bekräftelser i enlighet med gällande krav, att samtliga tillkommande granskningsåtgärder finns med i revisionsprogramvaran samt att införa riktlinjer och rutiner för att säkerställa att en rapport om öppenhet och insyn offentliggörs i rätt tid.

Kvalitet på uppdragsnivå

På uppdragsnivå bedöms revisionskvaliteten sammantaget vara tillfredsställande, även om det vid samtliga slutförda kontroller under året identifierats brister inom enskilda uppdrag och områden. En av de vanligast förekommande bristerna är att inte tillräckliga åtgärder vidtagits för att erhålla den förståelse som krävs avseende de allmänna IT-kontrollerna och de IT-relaterade riskerna. I flera kontrollerade revisionsuppdrag har det inte utförts någon analytisk granskning i revisionens slutfas. Likaledes har i flera uppdrag iakttagits att revisorerna inte vidtagit åtgärder i syfte att skaffa

sig en förståelse för vilka eventuella kontroller som företagsledningen inrättat avseende upplysningar om närstående. Kommunikationen med relevanta företrädare för revisionsklienten har ibland inte varit tillräcklig. Det har exempelvis rört sig om felaktigheter i den finansiella rapporteringen, oegentligheter i ett dotterbolag och information om koncernrevisionen som inte rapporterats. I några uppdrag har granskningen av bokföringsposter inte utförts i tillräcklig omfattning. De av revisorerna inhämtade uttalandena från företagsledningen saknade i ett par fall de uppgifter och bekräftelser som ska lämnas avseende icke rättade felaktigheter. Brister har även funnits avseende uttalanden från relevanta befattningshavare inom företaget kopplade till granskningen av ersättning till ledande befattningshavare. I ett fall saknades uttalanden från relevanta befattningshavare avseende bolagsstyrningsrapporten.

3.4.2 Riskbaserad tillsyn

Även om den riskbaserade tillsynen inte på samma sätt som kvalitetskontrollerna och tematillsynerna kan fånga upp de mer systematiskt förekommande problemen i revisionsbranschen, utgör denna en betydelsefull del av den samlade tillsyn som Revisorsinspektionen bedriver. Den har ett nära samband med inspektionens övriga tillsynsverksamhet, genom att tillhandahålla disciplinära påföljder i fall när det konstateras brister av mer allvarlig natur. Den ger även en möjlighet att genomföra en mer avgränsad och koncentrerad tillsyn rörande enskilda frågor av allvarlig art eller frågor där det finns ett branschintresse av att sätta eller tydliggöra vad som utgör god revisorssed och god revisionssed.

Dokumentation

Liksom tidigare år, och i linje med de slutsatser som dragits inom kvalitetskontrollerna, har Revisorsinspektionen under år 2021 funnit brister i hur revisorer dokumenterar sina revisionsinsatser. Bristerna försvårar tillsynen och leder inte sällan till mer omfattande utredningar för att inspektionen ska kunna konstatera om den insats och de revisionsbevis som är föremål för prövning är godtagbara eller inte och om de revisionsbevis som har inhämtats är tillräckliga och ändamålsenliga.

Omställningsstöd

För flera av de stöd som satts in för att motverka coronapandemins effekter på den svenska ekonomin har det krävts revisorsgranskning. Under året har ett antal tillsynsärenden behandlat revisorernas arbete med att granska företagens ansökningar om s.k. omställningsstöd. De granskningssupplett som föranlett kritik har endast i ett fall utförts enligt International Standards on Auditing (ISA) och i övrigt avsett sådana lägre belopp att de genomförts enligt standarden för granskning enligt särskild överenskommelse (SNT 4400).

Biträde i den kommunala revisionen

Ett av resultaten av den tematillsyn om revisionsbolagens medverkan i den kommunala revisionen som avslutades år 2020 var att detta i många fall utgör revisionsverksamhet i revisorslagens mening och därför står under tillsyn.⁴ Under året har även Tillsynsnämnden för revisorer gjort denna bedömning och kritiserat en revisor för dennes arbete som sakkunnigt biträde vid räkenskapsrevisionen av en kommun.

Penningtvätt

Flera beslut har behandlat vikten av att revisorn vidtar de åtgärder som regelverket om penningtvätt kräver. Skyldigheten att upprätta en allmän riskbedömning har framhållits. Men även att den allmänna riskbedömningen ska ligga till grund för övriga åtgärder enligt penningtvättslagen, såsom exempelvis bedömning av kundens riskprofil och kundkännedomsgåtgärder har betonats. Under

⁴ Tematillsyn – revisionsbolagens medverkan i den kommunala revisionen, rapport 2020-01-10, dnr 2020-50.

året har en revisor kritiserats för att inte ha fullgjort sina skyldigheter att rapportera misstänkt penningtvätt till Finanspolisen.

Sanktionsavgifter

Under året har möjligheten att förena en varning med sanktionsavgift utnyttjats tre gånger. Sanktionsavgiften vid bristande revisionskvalitet bestäms normalt till 40 000 kr. I ett sådant fall var bristerna så omfattande och djupgående att det fanns särskilda skäl att besluta om en sanktionsavgift på 60 000 kronor. Sanktionsavgifter huvudsakligen föranledda av brister i inbetalningen av skatter och avgifter i den egna verksamheten har i två fall bestämts till 25 000 kr.

Överklaganden

Av de 45 beslut om disciplinära åtgärder som tillsynsnämnden fattat under året överklagades sex till domstol. Ett av dessa kom in för sent och avvisades. Två överklaganden har avgjorts utan ändring och vunnit laga kraft. Ett överklagande har avgjorts utan ändring, men har ännu inte vunnit laga kraft. I de två återstående målen har någon dom ännu inte meddelats. Året innan överklagades ett av tillsynsnämndens 37 beslut, utan ändring.

Statistik

I tabellerna 10–12 redovisas statistiken av Revisorsinspektionens arbete inom den disciplinära verksamheten. I tabell 12 framgår att flertalet av de öppnade ärendena har avslutats utan åtgärd. Detta är ärenden där det efter utredning inte har kommit fram skäl att påföra någon disciplinär åtgärd.

Tabell 10 – antal disciplinärenden och ärenden inom riskbaserad tillsyn som inletts och avgjorts

	2021	2020	2019
Inledda ärenden om riskbaserad tillsyn	102	95	68
Inledda disciplinärenden	-	-	13
- varav överfört från riskbaserad tillsyn	-	-	-9
Totalt antal inledda ärenden	102	95	72
Avgjorda ärenden om riskbaserad tillsyn	97	89	48
- varav överfört till disciplinärende	-	-	-5
Avgjorda disciplinärenden	-	14	39
Totalt antal avgjorda ärenden	97	103	82

Tabell 11 – antalet avgjorda ärenden inom den riskbaserad tillsynen under året fördelat på handläggningstid

	2021		2020		2019	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Inom 6 månader	69	71	63	61	48	59
6–12 månader	17	18	22	21	22	27
12–18 månader	9	9	14	14	10	12
18–24 månader	2	2	4	4	2	2
Totalt	97	100	103	100	82	100

Tabell 12 – utgången i disciplinärenden och ärenden inom den riskbaserade tillsynen

		Auktoriserade revisor	Godkända revisor	Revisions- bolag	Totalt
2021	Upphävande	3	0	0	3
	Varning	22	5	0	27
	Erinran	15	0	0	15
	Ingen åtgärd	48	3	1	52
	Totalt	88	8	1	97
2020	Upphävande	3	0	0	3
	Varning	18	10	0	28
	Erinran	8	0	0	8
	Ingen åtgärd	57	6	1	64
	Totalt	86	16	1	103
2019	Upphävande	4	0	0	4
	Varning	22	4	0	26
	Erinran	4	3	0	7
	Ingen åtgärd	41	4	0	45
	Totalt	71	11	0	82

Analys och bedömning

Endast 1,5 procent av den totala revisorskåren har tilldelats en disciplinär åtgärd under året. Andelen, som ligger på ungefär samma nivå år från år, kan inte leda till annan slutsats än att revisionskvaliteten i Sverige överlag är god. Även givet denna slutsats har Revisorsinspektionen i sin disciplinära verksamhet funnit att det finns vissa brister i utförandet av revisionerna och överträdelser av gällande yrkesetiska krav som förekommer mer frekvent eller som är av större betydelse.

Att inte fler än 13 procent av besluten om disciplinära åtgärder överklagats tyder på att de är fokuserade på relevanta frågor och är välmotiverade. Att besluten stått sig mycket väl vid domstolsprövning, under året har inget beslut ändrats av domstol, indikerar att de håller hög kvalitet.

Målen i myndighetens serviceåtagande inom detta verksamhetsområde har mötts. 89 procent av alla öppnade ärenden har avgjorts inom ett år, vilket överstiger serviceåtagandet som är på 66 procent. Inte något ärende har haft en handläggningstid överstigande två år.

Som framgår av tabell 10 låg antalet inledda ärenden på en högre nivå jämfört med tidigare år. Detta förklaras av att det under året kommit in ett ovanligt stort antal underrättelser från Skatteverket, totalt 29 stycken, varav 21 avseende omställningsstöd. År 2020 uppgick antalet underrättelser från Skatteverket till nio stycken.

Av tabell 11 framgår att mer än två tredjedelar av alla inledda tillsynsärenden avgörs inom sex månader. Endast de mest komplicerade ärendena får en handläggningstid på 6–18 månader. Antalet ärenden med en handläggningstid på 18–24 månader ligger på en mycket låg nivå. Handläggningstiderna har under flera år legat på sådana nivåer att det inte bedöms som realistiskt att korta dem väsentligt mycket mer. Under år 2022 kommer i stället arbetet fortsatt vara inriktat på att upprätthålla de korta handläggningstiderna.

Utifrån tabell 12 kan noteras att antalet erinringar har ökat i förhållande till tidigare år. Detta beror till övervägande del på att detta varit den påföljd som utdelats i de ärenden om omställningsstöd som avgjorts under året. I övrigt ligger fördelningen av de olika disciplinära åtgärderna i linje med tidigare år.

3.4.3 Tematillsyn

Under året har en tematillsyn avslutats, Digitalisering och automatisering av revisionen.

En tematillsyn är pågående, Revisionsföretagens ägande av andelar i företag som inte är revisionsföretag.

Analys och bedömning

Den avslutade tematillsynen om digitalisering och automatisering har visat att användningen av automatiserade verktyg och tekniker överlag är utbredd hos revisionsföretagen. När det gäller mer avancerade automatiserade verktyg och tekniker såsom artificiell intelligens (AI) har dock utvecklingen inte kommit lika långt.

Generellt kan sägas att samtliga revisionsföretag som omfattades av tillsynen ser utmaningar när det gäller digitalisering och automatisering av sina verksamheter, men att dessa utmaningar ter sig lite olika. Exempel på utmaningar är tillgången till ny teknik för de mindre revisionsföretagen, hur kunddata får användas för träning av AI-verktyg, överföring av data samt kvalitet på data.

Den tekniska utvecklingen kan möjliggöra ökad kvalitet och effektivitet i revisionerna och en mer attraktiv roll för den framtida revisorn. På sikt kan affärsmodellen, där revisionsföretagen tar betalt utifrån nedlagd tid, komma att behöva ändras om kostnaderna för teknik ökar i relation till lönekostnaderna.

Utvecklingen befinner sig sannolikt i sin linda. Det kommer fortsatt att vara viktigt för Revisorsinspektionen att följa utvecklingen på området såväl genom vårt tillsynsarbete, med fokus på de särskilda kvalitetskontrollerna av revisionsföretag som reviderar företag av allmänt intresse, som genom bevakning av vad som tas fram av internationella standardsättare och tillsynsmyndigheter. I början av år 2022 arrangerade Revisorsinspektionen ett framtidsseminarium om digitaliseringen av revisionen där representanter från branschen och digitaliseringsexperten delade med sig av sina erfarenheter kring tematillsynens frågeställningar.

3.4.4 Förhandsbesked

Antalet inkomna ansökningar om förhandsbesked har minskat i förhållande till år 2020 och ligger i nivå med år 2019. Samtliga förhandsbesked har handlagts inom handläggningstiderna i serviceåtagandet, inom två månader från det datum en fullständig ansökan kommit in till myndigheten.

Tabell 13 – antalet inkomna ansökningar och antalet beslut om förhandsbesked

	2021		2020		2019	
	Inkomna	Beslut	Inkomna	Beslut	Inkomna	Beslut
Antal förhandsbesked	9	8	14	15	7	7
Antal sena beslut		0		0		0

3.4.5 Internationella kontakter

Revisorsinspektionens internationella kontakter har under år 2021 främst skett på global och europeisk nivå. På nordisk nivå har med anledning av rådande pandemi inga möten genomförts under året.

Globalt

På global nivå bedrivs arbetet huvudsakligen av The International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR).

Under året har myndigheten deltagit vid digitala möten med de största revisionsnätverkens globala ledningar. Ledningarna har där berättat om hur pandemin har påverkat verksamheten och om implementeringen av ISQM ⁵.

EU

På europeisk nivå utgör Committee of European Auditing Oversight Bodies (CEAOB) samarbetsorganisationen mellan nationella tillsynsmyndigheter.

Revisorsinspektionen har under året deltagit i flera digitala plenarmöten, bl.a. där CEOB valde en ny ordförande, samt i två digitala möten inom arbetsgruppen med ansvar för inspektioner. Myndigheten har rapporterat de brister som identifierats vid utförda kvalitetskontroller vid de största revisionsföretagen till CEOB:s databas.

Analys och bedömning

Internationella relationer ger myndigheten möjligheter till erfarenhetsutbyte, kompetensutveckling och samarbete samt att följa den internationella utvecklingen. Det ger vidare perspektiv på den egna verksamheten och är också till stöd för verksamhetsutvecklingen. År 2021 har liksom föregående år diskussionerna dominerats av den rådande pandemin och dess effekter på revisionsbranschen.

Internationellt har diskussionen om revisionens framtida utformning och innehåll fortgått. EU-kommissionen har under året presenterat en rad olika förslag som på olika sätt kan påverka den svenska revisorskåren. Förslag till ny reglering av penningtvätt och en ny central penningtvättsmyndighet, revision av hållbarhetsrapportering samt nya krav för cybersäkerhet är några initiativ. EU-kommissionen har vidare skickat ut en enkät om att förbättra företagsrapporteringens kvalitet och efterlevnad. Enkäten omfattar främst frågor kring företagsstyrning, lagstadgad revision och tillsyn.

Revisorsinspektionen följer den internationella diskussionen och utvecklingen vad avser revisionskvalitet.

3.5 Övriga mål och återsrapporteringskrav

Uppgift

Det är särskilt viktigt att Revisorsinspektionen i sin verksamhet ingriper mot revisorer som medverkar till eller som underlättar för ekonomisk brottslighet.

Återsrapportering enligt regleringsbrevet

Redovisa hur myndigheten i arbetet med föreskrifter och allmänna råd har beaktat att myndigheten ska bidra till regeringens mål att minska de administrativa kostnaderna för företagen.

Revisorsinspektionen ska verka för att öka medvetenheten hos revisorer om behovet av att uppmärksamma och anmäla misstänkt korruptionsbrottslighet.

Revisorsinspektionen ska redogöra för sådant samarbete med andra myndigheter som har till syfte att motverka ekonomisk brottslighet.

Revisorsinspektionens nya föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (RIFS 2021:1) började gälla den 1 januari 2022. Föreskrifterna förtydligar vad den allmänna riskbedömningen ska innehålla, vilka åtgärder som revisorerna ska vidta i granskningsuppdragen och hur arbetet ska dokumenteras. Genom de nya föreskrifterna blir de branschspecifika

⁵ Det nya regelverket ISQM som 1 december 2022 ersätter ISQC som reglerar revisionsbyråernas kvalitetsarbete och system.

förväntningarna i penningtvättsavseendet tydligare, vilket ger bättre förutsättningar såväl för revisorerna som för tillsynen.

När det gäller åtgärder kring ekonomisk brottslighet har Revisorsinspektionen, liksom tidigare år, lyft fram dessa frågor i samband med kontakter med revisionsbranschen. Det gäller inte minst vid diskussioner om de skyldigheter som revisorer har att anmäla brott enligt aktiebolagslagen samt kring frågor om penningtvätt. Under året höll myndigheten ett särskilt seminarium på temat företag som brottsverktyg och revisorns roll. Vid seminariet redogjorde externa experter för omvärldstrender och den nationella riskbedömningen och resultatet av den tematillsyn om penningtvätt som myndigheten genomförde under år 2020 presenterades.

Revisorsinspektionen har under året deltagit aktivt i samtliga arbetsgrupper inom Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt i dess styrgrupp.

3.6 Kompetensförsörjning

Revisorsinspektionens kompetensförsörjningsstrategi syftar till att säkerställa att myndighetens samlade kompetens är kvalitativt och kvantitativt rätt för uppdraget. Nedan beskrivs de åtgärder som har vidtagits för att säkerställa kompetensen vid myndigheten för att nå verksamhetens mål och utföra Revisorsinspektionens uppdrag.

Attrahera och rekrytera

Medarbetarna inom tillsynsverksamheten består främst av jurister och revisorer. Utbildningsbakgrunden hos medarbetarna vid avdelningen för tillstånd och verksamhetsstöd är nära kopplad till deras specifika funktioner och de arbetsuppgifter som de utför.

På arbetsmarknaden finns en hög efterfrågan på kvalificerade revisorer och jurister och Revisorsinspektionen konkurrerar i hög grad om denna kompetens med andra revisions- och tillsynsverksamheter. Det innebär också att myndighetens medarbetare är efterfrågade på arbetsmarknaden. Under år 2021 har rekryteringsarbetet varit begränsat. Två medarbetare har påbörjat sina anställningar under året.

Den fasta personalen kompletteras med timanställda experter, huvudsakligen inom revision och redovisning, som bidrar i tillsynsverksamheten. Experterna tillför stor kunskap samt avlastning under perioder med hög arbetsbelastning. En ny expert har knutits till myndigheten under år 2021.

Utveckla och behålla

Under året har Revisorsinspektionen genomfört flera kompetensutvecklingsinsatser som riktat sig till medarbetarna. Det gäller seminarier om IFRS (International Financial Reporting Standards), fastighetsvärdering, revision av bostadsrättsföreningar, hållbarhetsredovisning, revision av kommuner med mera. Insatserna har under år 2021 på grund av pandemirestriktionerna framför allt bestått av digitala interna och externa seminarier.

Avsluta

Tre medarbetare har under året avslutat sina anställningar, varav två pensionsavgångar.

Antal anställda

Revisorsinspektionens antal anställda framgår av tabell 14.

Tabell 14 – antalet anställda⁶

	2021	2020	2019
Antal årsarbetskrafter	22,0	22,3	23,2
- varav kvinnor	9,6	10,7	10,4
- varav män	12,4	11,6	12,8
Medelantalet anställda	23	23	24
- varav kvinnor	10	11	11
- varav män	13	12	13

Analys och bedömning

Den samlade bedömningen är att myndigheten har den kompetens som uppdraget kräver.

3.7 Arbetsmiljö

Revisorsinspektionens mål är att vara en attraktiv arbetsplats där medarbetarna trivs och kan utvecklas.

Arbetsmiljöarbetet sker löpande genom fastställda rutiner och metoder. Under året har myndigheten följt upp och dokumenterat arbetet enligt arbetsmiljö- och likabehandlingspolicyn. Två medarbetarundersökningar genomfördes under år 2021, i maj och november. Nöjd-medarbetarindex visade på 8,6 respektive 8,7 av 10, med en svarsfrekvens på 87 procent i båda fallen. Resultatet har tagits om hand inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Löpande har ”temperaturtagningar” gjorts för att kartlägga hur medarbetarna mår. Med anledning av pandemin har två riskanalyser med fokus på arbetsmiljön genomförts.

Sjukfrånvaro

Under året har sjukfrånvaron ökat något jämfört med år 2020 och ligger på 1,3 procent. Revisorsinspektionen arbetar kontinuerligt med arbetsmiljöfrågor för att främja god arbetsmiljö och hälsa. Tabell 15 visar den totala sjukfrånvaron, fördelat i grupper på olika ålderskategorier, kvinnor respektive män samt andelen långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer).

Tabell 15 – sjukfrånvaro⁷

	2021	2020	2019
Sjukfrånvaro totalt	1,3 %	0,6 %	1,8 %
Andel av sjukfrånvaron som överstiger 60 dagar	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Sjukfrånvaro, kvinnor	2,5 %	1,3 %	2,5 %
Sjukfrånvaro, män	0,3 %	0,0 %	1,2 %
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	-	-	-
Sjukfrånvaro 30–49 år	1,3 %	0,9 %	2,4 %
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	1,3 %	-	1,2 %

Analys och bedömning

Den samlade bedömningen är att Revisorsinspektionens arbetsmiljöarbete, med fokus på att förebygga sjukskrivning och kränkande särbehandling, är tillfredsställande. Den låga sjukfrånvaron kan

⁶ Tjänstledig personal ingår inte i antalet årsarbetskrafter men ingår i medelantalet anställda.

⁷ Uppgift om sjukfrånvaro anges endast för de personalkategorier där antalet anställda uppgår till fler än 10.

sannolikt förklaras av pandemin och att medarbetarna i mycket stor utsträckning har arbetat hemma.

4 Finansiell redovisning

4.1 Ekonomiskt utfall

Årets resultat visar ett överskott på 1 005 tkr, vilket är väsentligt bättre jämfört med föregående år då resultatet visade ett underskott på 6 169 tkr. Detta beror framförallt på att 2020 års höstprov för revisorsexamen flyttades till år 2021. Intäkter (6 050 tkr) och direkta kostnader (1 700 tkr) som avsåg detta prov redovisas år 2021 och påverkar resultatet med 4 350 tkr mellan åren.

Intäkterna för år 2021 blev 43 923 tkr, vilket är 11 185 tkr högre än föregående år. Den stora differensen mellan åren beror främst på det framflyttade höstprovet från år 2020 till år 2021. 80 personer skrev revisorsprovet år 2020 (ett prov) och 519 personer år 2021 (tre prov) och skillnaden i antalet deltagare genererade 10 975 tkr i högre intäkter under år 2021.

Kostnaderna för år 2021 blev 42 918 tkr, vilket är 4 011 tkr mer än föregående år. I likhet med intäkterna beror differensen mellan åren främst på att det under år 2021 hölls tre prov för revisorsexamen jämfört med ett prov år 2021 och kostnaderna för provet blev därmed 3 385 tkr högre år 2021.

Myndighetskapitalet uppgår vid utgången av år 2021 till 1 935 tkr. Verksamheten finansieras i sin helhet med avgifter och myndighetskapitalet balanseras över tid. När avgifterna justeras upp, vilket sker med viss periodicitet, innebär det att myndigheten under de kommande åren ackumulerar ett överskott. Det överskottet förbrukas sedan under de efterföljande åren. Under år 2021 beslutade regeringen om höjning av ansökningsavgifter för prövning av auktorisation, godkännande eller registrering samt årsavgiften för revisorer och registrerade revisionsbolag. Avgiftsförändringarna gäller från den 1 januari 2022. Förra gången avgifterna höjdes var år 2014. Revisorsinspektionen går nu in i början av en avgiftscykel vilket innebär att kapitalförändringen de kommande åren förväntas vara positivt.

4.2 Resultaträkning

(tkr)	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	43 923	32 701
Intäkter av bidrag		0	36
Finansiella intäkter	2	0	0
Summa		43 923	32 738
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-27 695	-26 785
Kostnader för lokaler		-3 605	-3 625
Övriga driftkostnader	4	-10 565	-7 381
Finansiella kostnader	5	0	0
Avskrivningar och nedskrivningar		-1 054	-1 115
Summa		-42 918	-38 907
Verksamhetsutfall		1 005	-6 169
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	6	75	90
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-75	-90
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	7	1 005	-6 169

4.3 Balansräkning

(tkr)	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	8	1 111	1 807
Summa		1 111	1 807
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	9	306	417
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	10	99	346
Summa		405	763
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 472	77
Fordringar hos andra myndigheter	11	352	488
Summa		1 824	566
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	12	1 172	1 852
Övriga upplupna intäkter	13	0	1 798
Summa		1 172	3 650
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	14	0	0
Summa		0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	15	4 910	6 812
Summa		4 910	6 812
SUMMA TILLGÅNGAR		9 422	13 598
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	16	930	7 099
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	7	1 005	-6 169
Summa		1 934	930
Avsättningar			
Övriga avsättningar	17	112	96
Summa		112	96
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	18	1 516	2 570
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	19	1 050	1 052
Leverantörsskulder		1 440	299
Övriga kortfristiga skulder	20	567	615
Summa		4 573	4 535
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	21	2 802	1 988
Övriga förutbetalda intäkter	22	0	6 050
Summa		2 802	8 038
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		9 422	13 598

4.4 Anslagsredovisning

Redovisning mot inkomstittel

Inkomstittel			
(tkr)	Not	Beräknat belopp	Inkomster
2811	23		
246 Övriga inkomster av statens verksamhet		25	25
2714	24		
618 Sanktionsavgifter enligt revisorslagen		0	50
Summa		25	75

4.5 Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

4.5.1 Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Revisorsinspektionens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheternas bokföring (FBF) samt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar Revisorsinspektionen brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 50 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Villkor för avgiftsbelagd verksamhet

Revisorsinspektionens verksamhet ska finansieras med avgifter. Bestämmelser om rätt att ta ut avgifter finns i förordningen (1995:665) om revisorer samt förordningen (2007:1077) med instruktion för Revisorsinspektionen. Avgiftsintäkterna disponeras av Revisorsinspektionen. Revisorsinspektionen får sälja sammanställningar och utdrag ur revisorsregistret. Intäkterna disponeras av Revisorsinspektionen.

Redovisning mot inkomstittel

I enlighet med regleringsbrevet har Revisorsinspektionen redovisat 25 tkr mot inkomstittel 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet för finansiering av den nationella digitala infrastrukturen.

Under 2021 har Revisorsinspektionen redovisat 50 tkr mot inkomstittel 2714, Sanktionsavgift enligt revisorslagen.

4.5.2 Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas förvärvade licenser samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp enligt bestämmelserna i socialförsäkringsbalken (2010:110) och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till minst tre år. Som förbättringsutgifter på annans fastighet redovisas utgifter överstigande 100 tkr och avskrivningstiden uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år. Avskrivning sker linjärt från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer och kringutrustning
5 år	Immateriella anläggningstillgångar
5 år	Serverar och kringutrustning
5 år	Möbler och kontorsmaskiner
8 år	Övriga inventarier

Omsättningstillgångar

Fordringar har efter individuell prövning tagits upp till det belopp som beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

4.5.3 Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag	Lön, tkr
Per Johansson, myndighetschef	1 181
Styrelseledamot Läkemedelsverket	
Särskild utredare för Utredningen om hantering av EU-medel (Fi 2021:10)	
Inga förmåner	

4.5.4 Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro finns i avsnitt 3.7 i resultatredovisningen.

4.5.5 Noter

Resultaträkning		2021	2020
Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	<i>Offentlighetsrättsliga avgifter</i>		
	Ansökningsavgifter	2 334	2 371
	Årsavgifter	20 254	20 492
	Särskilda årsavgifter	7 920	7 770
	Examensavgifter	13 225	1 895
	Övriga offentlighetsrättsliga avgifter	93	21
	Summa	43 826	32 549
	 Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	 97	 152
	Summa	97	152
	Summa	43 923	32 701

Intäkterna år 2021 är 11 222 tkr högre än föregående år vilket främst beror på att revisorsprovet hösten år 2020 flyttades till januari 2021. Intäkterna för examensavgifter (25 000 kr/per provtillfälle) periodiserades mellan åren: under år 2020 skrev 80 personer revisorsprovet och under år 2021 519 stycken. Även differensen i kostnaderna mellan åren beror på det flyttade provet.

Utfall mot beräknad budget för offentlighetsrättslig avgiftsbelagd verksamhet enligt regleringsbrevet:

	Ack. res					
	t.o.m.	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat	Utg. ack.
Verksamhet (tkr)	2019	2020	2021	2021	2021	2021
Budget	7 099	-3 091	38 293	41 355	-3 062	946
Utfall	7 099	-6 199	43 826	42 821	1 005	1 934

Not 2 Finansiella intäkter

Ränta på lån i Riksgäldskontoret	0	0
Summa	0	0

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 varit noll.

Not 3 Kostnader för personal

Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	16 745	16 562
<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	<i>566</i>	<i>770</i>
Sociala avgifter	10 151	9 826
Övriga kostnader för personal	799	397
Summa	27 695	26 785

		2021	2020
Not 4	Övriga driftkostnader		
	Reparationer och underhåll	421	249
	Reaförlust vid avyttring av anläggningstillgång	0	3
	Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	0	2
	Resor, representation, information	232	146
	Köp av varor	170	309
	Konsulttjänster avseende provkonstruktion och rättning	5 035	1 638
	Övriga konsulttjänster	3 281	3 969
	Övriga tjänster	510	361
	Övriga driftkostnader	916	704
	Summa	10 565	7 381

Ökade driftskostnader mellan åren beror främst på att revisorsprovet hösten år 2020 flyttades till januari 2021, vilket påverkar posten Konsulttjänster avseende provkonstruktion och rättning. En justering av jämförelsetalen mellan provkostnader och övriga konsulttjänster har skett.

Not 5	Finansiella kostnader		
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	0
	Övriga räntekostnader	0	0
	Summa	0	0

Räntesatsen för ränte- och avstakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 varit noll.

Not 6	Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		
	Finansiering av den nationella infrastrukturen	25	25
	Sanktionsavgift enligt revisorslagen	50	65
	Summa	75	90

Under 2021 beslutades om sanktionsavgifter i tre ärenden, en av avgifterna, 60 tkr, betalas in i början av år 2022 och redovisas inte för år 2021.

Not 7	Årets kapitalförändring		
	Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	1 005	-6 169
	Summa	1 005	-6 169

Resultatet är väsentligt högre än föregående år vilket framför allt beror på det flyttade revisorsprovet, från november år 2020 till år 2021. Såväl intäkter som direkta kostnader är periodiserade till år 2021.

		2021-12-31	2020-12-31
Balansräkning			
Not 8	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	3 531	3 571
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-40
	Summa anskaffningsvärde	3 531	3 531
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 725	-1 069
	Årets avskrivningar	-696	-695
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	40
	Summa ackumulerade avskrivningar	-2 421	-1 724
	Utgående bokfört värde	1 111	1 807

Posten ingående ackumulerade avskrivningar har justerats med 1 tkr.

		2021-12-31	2020-12-31
Not 9	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	691	691
	Summa anskaffningsvärde	691	691
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-274	-125
	Årets avskrivningar	-111	-149
	Summa ackumulerade avskrivningar	-385	-274
	Utgående bokfört värde	306	417
Not 10	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	2 062	2 195
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-13	-133
	Summa anskaffningsvärde	2 049	2 062
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 716	-1 575
	Årets avskrivningar	-247	-271
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	13	130
	Summa ackumulerade avskrivningar	-1 950	-1 716
	Utgående bokfört värde	99	346
Not 11	Fordringar hos andra myndigheter		
	Fordran ingående mervärdesskatt	323	421
	Kundfordringar hos andra myndigheter	29	67
	Summa	352	488
Not 12	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	786	770
	Övriga förutbetalda kostnader, provkonstruktion	0	836
	Övriga förutbetalda kostnader	386	246
	Summa	1 172	1 852
Not 13	Övriga upplupna intäkter		
	Periodisering av årsavgifter december år 2020	0	1 798
	Summa	0	1 798
Not 14	Avräkning med statsverket		
	Uppbörd		
	Redovisat mot inkomsttitel	-75	-90
	Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	75	90
	Fordringar/Skulder avseende Uppbörd	0	0
	Summa Avräkning med statsverket	0	0

Revisorsinspektionen har i enlighet med regleringsbrevet redovisat 25 tkr mot inkomsttitel 2811 för finansiering av den nationella digitala infrastrukturen.

Under år 2021 har Revisorsinspektionen redovisat 2 sanktionsavgifter, 2 stycken à 25 tkr.
 Under år 2021 beslutades om sanktionsavgift i tre ärenden, en av avgifterna, 60 tkr, betalas i början av 2022 och redovisas inte för år 2021.

		2021-12-31	2020-12-31	
Not 15	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret			
	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	4 910	6 812	
	Summa	4 910	6 812	
	Beviljad kredit enligt regleringsbrev	3 000	3 000	
	Maximalt utnyttjad kredit	0	0	
Not 16	Myndighetskapital			
		Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Sum ma
	Utgående balans 2020	7 099	-6 169	930
	Rättelser	0	0	0
	Ingående balans 2021	7 099	-6 169	930
	Föregående års kapitalförändring	-6 169	6 169	0
	Årets kapitalförändring	0	1 005	1 005
	Summa årets förändring	-6 169	7 174	1 005
	Utgående balans 2021	930	1 005	1 934
Not 17	Övriga avsättningar			
	Avsättning för lokalt omställningsarbete			
	Ingående balans	96	71	
	Årets förändring	17	24	
	Utgående balans	112	96	
	<i>Avsättningen avses att utnyttjas under 2022.</i>			
Not 18	Lån i Riksgäldskontoret			
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.			
	Ingående balans	2 570	3 697	
	Under året nyupptagna lån	0	0	
	Årets amorteringar	-1 054	-1 127	
	Utgående balans	1 516	2 570	
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	2 500	3 500	

		2021-12-31	2020-12-31
Not	19 Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
	Utgående mervärdesskatt	18	9
	Arbetsgivaravgifter	481	534
	Leverantörsskulder andra myndigheter	550	508
	Summa	1 050	1 052
Not	20 Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	556	581
	Övrigt	11	34
	Summa	567	615
Not	21 Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	1 811	1 589
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	0	161
	Övriga upplupna kostnader	991	238
	Summa	2 802	1 988
Not	22 Övriga förutbetalda intäkter		
	Avgifter prov för revisorsexamen	0	6 050
	Summa	0	6 050

Anslagsredovisning

Not 23 Inkomsttitel 2811

246 Övriga inkomster av statens verksamhet

I enlighet med regleringsbrevet har

Revisorsinspektionen redovisat 25 tkr mot inkomsttitel 2811 för finansiering av den nationella digitala infrastrukturen.

Not 24 Inkomsttitel 2714

618 Sanktionsavgifter enligt revisorslagen.

Under år 2021 har Revisorsinspektionen redovisat 2 sanktionsavgifter, 2 stycken à 25 tkr.

Under år 2021 beslutades om sanktionsavgift i tre ärenden,

en av avgifterna, 60 tkr, betalas i början av 2022 och redovisas inte för år 2021.

4.6 Sammanställning väsentliga uppgifter

(tkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 500	3 500	4 000	3 500	3 500
Utnyttjad	1 516	2 570	3 697	2 551	1 078
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	0	0	0	0
Räntekostnader	0	0	26	57	76
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	38 293	37 900	37 476	36 576	37 026
Avgiftsintäkter	43 826	32 549	39 343	36 059	35 901
Övriga avgiftsintäkter	97	152	20	149	154
Summa	43 923	32 701	39 363	36 208	36 055
Anslagskredit	<i>Ej tillämpligt</i>				
Anslag	<i>Ej tillämpligt</i>				
Bemyndiganden	<i>Ej tillämpligt</i>				
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	22	22	23	24	25
Medelantalet anställda (st)*	23	23	24	26	28
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 903	1 718	1 723	1 596	1 592
Kapitalförändring					
Årets	1 005	-6 169	-1 255	-2 429	-3 719
Balanserad	930	7 099	8 353	10 782	14 501

* I beräkningen av medelantalet anställda är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

5 Beslut och intygande

Revisorsinspektionen fastställer myndighetens årsredovisning för verksamhetsåret 2021.

Beslut i detta ärende har fattats av myndighetschefen Per Johansson. I den slutgiltiga handläggningen har chefsjuristen Anders Ahlgren, chefsrevisorn Anna-Karin Brusk Rönnqvist och den administrativa chefen Kristina Rasmusson deltagit.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 22 februari 2022

Per Johansson

Myndighetschef